

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია

ქართული ენციკლოპედიის ი. აბაშიძის სახელობის მთავარი სამეცნიერო რედაქცია

კარბელაშვილები

ძმები კარბელაშვილები.

ტაძრებსა და სოფლებში.

კარბელაშვილები, მგალობელ-მომღერალთა საგვარეულო, რომელიც თითქმის სამი საუკუნის განმავლობაში (XVIII–XX სს. პირველ მესამედამდე) თაობიდან თაობას გადასცემდა სრული მგალობლის ტრადიციას, რაც ყოველი საგალობლის სამივე ხმის ცოდნასა და ლოტბარობას გულისხმობს.

კ-ის საგვარეულოს სათავეში ედგა პეტრე გრიგოლის ძე ხმალაძე (1754–1848), იგივე კარბელა (სახელი შეარქვეს სოფ. კარბში ცხოვრების გამო, საიდანაც მომდინარეობს კ-ის გვარიც). პეტრემ სამგალობლო ხელოვნება ერეკლე II-ის კარზე შეისწავლა. წლების განმავლობაში გალობდა კათოლიკოს პატრიარქ ანტონ II-თან სამთავისის საკათედრო ტაძარში. გალობას ასწავლიდა მდ. ლეხურის ხეობის

გრიგოლ პეტრეს ძე კარბელაშვილი (1812–80) იყო მღვდელი, დიაკვანი, სრული მგალობელი. გალობა მამისაგან ისწავლა. მსახურობდა სოფ. ქვემოჭალაში, ამილახვრების კარის ეკლესიაში, 1862-იდან – ბოდბის წმ. ნინოს დედათა მონასტერში; 1864–72 ქართულ გალობას ასწავლიდა თბილისის სას. სემინარიაში. ჰყავდა 6 შვილი – სიდონია და მისი ხუთი ძმა – ფილიმონი, ანდრია, პ. კარბელაშვილი, ვ. კარბელაშვილი, პეტრე 2011 წმ. სინოდის გადაწყვეტილებით ხუთივე ძმა წმინდანებად შერაცხეს (ხსენების დღე - 6 სექტემბერი).

ფილიმონ გრიგოლის ძე კარბელაშვილი (1836-79) – მღვდელი. 1869-79 იყო სამთავისის საკათედრო ტაძრის მქადაგებელი და მგალობელი.

ანდრია გრიგოლის ძე (1851-1924) და პეტრეგრიგოლისძე (1860-1924) კ. – მღვდელ-მონაწილე, მგალობლები, საბჭოური რეპრესიების მსხვერპლნი. ბოლშევიკებმა 1924 აჯანყებაში მონაწილეობის გამო ძმები დააკავეს და ტირიფონის ველზე დახვრიტეს.

ფილიმონ პოლიევქტოსის ძე კარბელაშვილი (1870-1930) – მღვდელი, მგალობელი და პედაგოგი. განათლება მამასთან, პოლიევქტოსთან მიიღო. მუშაობდა დიაკვნად, მღვდლად სას. სასწავლებელსა და თბილისის სას. სემინარიაში. დიდი წვლილი შეიტანა ქართლ-კახური საგალობლების ნოტებზე გადატანისა და გამოცემის საქმეში.

ლიტ.: ა ნ დ ლ უ ლ ა ძ ე ს., ტ ო გ ო ნ ი ძ ე ლ., ძმები კარბელაშვილები, თბ., 2012; კ ე კ ე ლ ი ძ ე კ., ქართული ლიტერატურის ისტორია, ტ. 1, თბ., 1960; ჯ ა ვ ა ხ ი შ ვ ი ლ ი ი ვ., ქართული მუსიკის ისტორიის ძირითადი საკითხები, თბ., 1938; О н и а н и Е., С у х и а ш в и л и М., Семья Карбелашвили, Православная энциклопедия, М., 2012.

ე. ონიანი

მ. სუხიაშვილი
